

ČITATELJI! Prosimo, pogledjte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

KA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate...
2c 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izveniš sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. 205. — Štev. 205.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 16, 1942 — PETEK, 16. OKTOBRA, 1942

VOLUME L. — LETNIK L.

JAPONCI NAPADAJO SALOMONE

NAVZLIC TEMU, DA SO AMERIŠKI AEROPLANI Z VELIKO SILO V DARILI NA JAPONSKE BOJNE LADJE IN TRANSPORTNE PARNIKE OKOLI GUADALCANALA, JAPONCI NADALJUJEJO SVOJO OFENZIVO OKOLI SALOMONOVH OTOKOV TER JE POLEG TEGA NEKA JAPONSKA PODMORNICA OBSTRELJEVALA NEKO ZAVEZNIŠKO LETALIŠČE NA NOVIH HEBRIDIH

Mornariški department, ki je to naznanil, pa ne omenja nikakih bojov na kopnem, toda iz poročila se more sklepati, da Japonci obvladujejo obrežje in letališče, ki so ga marini 7. avgusta zavzeli.

Poročilo mornariškega departmenta naznanja, da je v četrtek 27 japon. bombardiralo ameriške obrežne postojanke, v sredo ponoči pa so bombardirali otok Espiritu Santo, s katerega operirajo ameriški aeroplani na Salomonovih otokih. Obstreljevanje Espiritu Santo je najhujše izvedla kaka podmornica.

O položaju na Guadalcanalu je znano samo to, da so se Japonci izkrcali na otoku zapadno od ameriških postojank. Ameriški letalci so poškodovali eno japonsko oklopnico in 3 transportne parnike, ki so goreli in so se nagibali na stran. Japonci so tudi izgubili 33 aeroplanov.

Japonske bojne ladje, med njimi tudi dva transportna parnika, so ostale v bližini otoka Savo, ki se nahaja komaj 25 milj od ameriških postojank.

Včeraj je bilo tudi naznanjeno, da so ameriški marini na Guadalcanalu dobili pomoč, ko se je izkrcalo večje število ameriških vojakov.

Včeraj je mornariški department objavil dvojje poročilo o bojih na Salomonih. Prvo poročilo je naznanilo, da so se Japonci v torek zgodaj zjutraj izkrcali na Guadalcanalu, drugo poročilo pa omenja obstreljevanje Espiritu Santo.

Japonci morajo okoli Salomonovih otokov imeti močno brodogradnjo, med njim tudi nekaj oklopnic. To pomeni, da riskirajo mnogo v svojem trdnem sklepu, da zavzamejo Guadalcanal in zlomijo ameriško ofenzivo na jugozapadnem Pacifiku.

Sedanja bitka na Salomonih se je pričela 12. oktobra, ko so ameriške letalce trdnjave bom-

bardirale japonsko letališče in obrežne postojanke na Buki, okoli 375 milj severozapadno od Guadalcanala. Na letališču so ameriški bombardniki zalotili 10 sovražnih bombardnikov in napadanih aeroplanov, ki so bili uničeni ali pa poškodovani.

Armadni aeroplani so tudi bombardirali japonsko postojanko pri Buinu na jugovzhodnem obrežju Bougainville otoka ter so izstrelili 6 sovražnih aeroplanov ter poškodovali dva tovorna parnika.

Fordovim delavcem odrečen povišek pri plači

Washington. — Vojni odbor za delo (WLB) je 13. oktobra soglasno zavrnil zahtevo za dolar dnevnega poviška plače, katerega je predlagala unija avtomobilskih delavcev v Fordovih tovarnah. Unija spada pod organizacijo CIO in zastopa 115.000 delavcev.

To je bil eden od največjih edinih slučajev, v katerem je odbor zanikal povišek na celi črti. Ravno pred tem odlokom odbora pa je bilo 315 tisoč delavcev pri General Motors dovoljenega 4 cente poviška na uro. Ravno tako pri Chryslerjevih tovarnah.

Zahteva je bila odbita na podlagi, da dobivajo ti delavci dovolj dobre plače za primerne preživljanje. Zaeno je bilo rečeno, da je povišek, ki se ga je tem delavcem dovolilo zadnje poletje, ko je Ford priznal unijo presegal določeni 15% in v mnogih slučajih celo dosegal 25%, kar je več, kot določa tozadnja odredba odbora, ki dovoli povišek plač in mezd proporcionalno z višanjem stroškov za življenske potrebe.

MALI PODJETNIKI IGNORIRANI PRI ODDAJANJU KONTRAKTOV ZA ARMADO

Washington. — Armadni agentje, ki imajo v področju nakupovanja in oddajanje naročil za armadne oblačilne potrebe, so bili po odboru malih podjetnikov ostro kritizirani in obdolženi, da ignorirajo male tovarne in delavnice, katerim se ne daje naročil, ker prevladuje med njimi mnenje, da se lahko dela "boljši" business z velikimi podjetji.

To postopanje ni v soglasju s tako imenovano Murray-Putnam določbo, ki jo je kongres sprejel z ozirom na potrebe malega businessa.

Armadni uradniki, ki imajo vso stvar v svojem področju, se izgovarjajo, da veliko število malih tovarn in delavnic ni na primerne opreme za izdelavo specialnih oblačilnih kosov in ako si tega sami ne oskrbijo, jim armada pač ne more pomagati v tem pogledu. Zgovoril se je tudi, da Murray-Putnamov akt določa zgolj to, da veliki kontraktorji oddajo več podnaročil manjšim delavnicam in podjetjem.

Medtem pa je polkovnik Robert W. Johnson, novi direktor New York Ordnance Districta in načelnik družbe John

son & Johnson podal izjavo, da je njegov urad preiskal položaj in pronašel, da je samo v newyorškem in newjerseyskem okolišju 6566 malih podjetnikov, katerih delavnice so opremljene z vsem potrebnim orodjem in pripravami za izdelavo vojnega materiala in vojaških potrebščin, kot obleke in slineno.

Armada se je dosedaj poslužila samo 822 od teh podjetij in delavnic.

Pod pritiskom je bilo priznано, da so gotovi kontrakti že vnaprej določeni za gotove firme oziroma družbe, ter si armadni uradniki, ki so podrejeni višjim oblastim ne upajo v tem oziru ukreniti kaj druge-

Willkie se je sestel z Rooseveltom

Wendell L. Willkie je bil sprejet v Beli hiši po svojem povratku iz potovanja po zveziških deželah in je govoril s predsednikom Rooseveltom kakih 40 minut. Tekom svojega pogovora s predsednikom, je Willkie zopet poudaril potrebo druge fronte, ki naj bi se je odprlo kjerkoli, da bi s tem olajšalo položaj ruskih armad.

Časnikarjem je Willkie dejal, da je predsedniku objasniti položaj, kakor ga je našel, ni pa hotel niti z eno besedo omeniti kakšne vtise je predsedniku podal.

Willkie je tudi dejal, da mu je predsednik rekel, da so nerešnična in napačna vsa poročila, ki trdijo, da je on (predsednik) kritiziral Willkieja zaradi njegovega stališča v pogledu druge fronte. Willkie je namreč zvedel, kar je bilo poročano o predsednikovi izjavi, da je predsednik isto smatral za spekulativno in ji zato ni posvetil nobene pozornosti.

Glede Rusije je Willkie dejal, da je Nemci ne bodo premagali, ravnotako je nemogoče, po njegovem mnenju, da bi mogli osiškati premagati zavoznike, ki imajo na razpolago mnogo materiala in mož.

Reporterjem je Willkie izročil pisano izjavo, v kateri je bil obrazložen v glavnem namen njegovega potovanja in obiska zveziških dežel.

Prvi in glavni namen njegove misije je bil dokazati našim zveziškim, da vlada v Ameriki složnost z ozirom na znano v tej vojni. To, je dejal Willkie, je bila predvsem njegova lastna ideja, katero upa, da jo dobro završi. Najboljši sodniki glede tega so seveda vladni in drugi činitelji, časnikarji in drugi vplivni ljudje iz 14 dežel, katere je obiskal.

Drugi namen je bil izpolniti gotova predsednikova naročila. O teh ni hotel govoriti, pač je dejal, da je predsedniku postal gotova poročila v zvezi s tem, ko je bil na potovanju.

Tretja naloga je bila ponjati na lastne oči za ameriško publiko fakte glede aktualnega poteka vojne in kako bo mogoče isto čimprej izvajati, ter si zagotoviti trajen mir, da se bo tako mogli vrniti nazaj v normalno življenje.

Nova nemška ofenziva

Nemci so proti Stalingradu pričeli novo ofenzivo ter proti industrijskemu delu mesta na severozapadu poslali v boj 2 infanterijski diviziji s 100 tanki in z velikim številom aeroplanov. Rusi priznavajo, da je bila njihova črta potisnjena nekoliko nazaj.

Berlinski radio je naznanil, da so se Nemci polastili Dzeržinskijeve tovarne za traktorje ter da so pridli na 2 milj dolgi fronti do Volge. Nemško vrhovno poveljstvo pa o tem poročalo bolj previdno ter pravi, da so "napadalne čete globoko prodrle" na severnem kraju Stalingrada.

Za ta uspeh pa so Nemci drago plačali; izgubili so 1500 vojakov in 45 tankov, kot pravi polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva.

Rusi tudi poročajo, da je bilo južno od Stalingrada ubitih 300 Nemcev, razbitih pa je bilo

POTUJČEVANJE SLOVENCEV NA ŠTAJERSKEM

Jugoslovanska vlada v Londonu je pred kratkim prejela preko Švice naslednje podatke o ponemčevanju slovenskega prebivalstva na Štajerskem. Prinesel jih je s seboj švicarski državljani, ki dobro pozna razmere v Ptujju. Gre za starejše vesti, ki izvirajo iz prvih časov nemškega tlačenja.

"Takoj po svojem prihodu so Nemci izgnali vse značilne slovenske osebnosti, one pa, katerim so dovolili ostati v ptujskem okraju, so prisilili, da pošljejo svoje otroke v nemške šole.

"Skrbno so začeli raziskovati rodbinske zveze vseh tamšnjih Slovencev in obklevetati vse one, ki so kakorkoli v sorodstvu z osebnimi nemške narodnosti. Slovence, ki imajo nemško zveneče rodbinsko ime, prisilijo, da se vpišejo v nemške organizacije, ter se javijo med takozvane "Volksdeutsche."

"Stične zahteve stavijo tudi Slovence, katerih žene so Nemke. Vse kulturne sponenike so uničili in sicer s toliko doslednostjo, da so na ptujskem pokopališču porušili vse nagrobne spomenike, ki nosijo slovenske napise."

Svarilo nemškim ženskam

London. — ONA poročila, da je prinesel nemški list Hamburger Fremdenblatt" poročilo v katerem je navedeno, da je bilo nemškim ženskam povedano, naj se pazijo, da ne bodo spravljale v nevarnost čistosti arijske rase s tem, da bi se mešale z tujim elementom, ki je sedaj v deželi.

Govor v tem smislu je bil podan ženskam v Hamburgu po SS. vodji, Weberju, ki je dejal, da je v Nemčiji sedaj okrog 6 milijonov tujcev.

Odpri roke, odpri sree, ofiraj revežem solze!

NEMCI ODHAJAJO IZ JUGOSLAVIJE

Kot poročila ONA preko Zuricha, bo preseljenih nazaj v Nemčijo 20 tisoč Nemcev, ki so zdaj nastanjeni po raznih krajih bivše Jugoslavije, posebno v Bosni, Hercegovini in Sloveniji. Dogovor v tem smislu je bil narejen z neodvisno Hrvatsko pred kratkim.

Nemcem bo dovoljeno, da bodo vzeli s seboj svoje premočnine in gotovino, kot se glasi tozadnje poročilo.

Hrvatski režim bo moral odškodovati izseljence nemške narodnosti za vsa njihova nepremična lastnina, kakor bo moral poskrbeti, da bodo dobili svoj denar v nemški valuti.

Kot je naznanila nemška prekooceanska agencija, bo morala biti vsa nepremična lastnina priprljena nem. oblastim, ki bodo napravile posebne dogovore, na podlagi katerih se bodo izplačale odškodnine.

Radijsko poročilo iz Budimpešte je naglasilo, da so nemške oblasti pozvale Nemce, ki se bodo izselili iz bivših jugoslovan. krajev, naj plačajo vse svoje dolge in oblike pred svojim odhodom. Prepeljani bodo na stroške vlade — pa za enkrat se ni jasno katere vlade — najbrže Paveličeve.

Transoceanska časniška agencija trdi, da bo šel prevoz izseljencev na stroške zagrebške vlade.

Rommelova navada

Berne. — Zanimivo poročilo iz nacijskega urada za propagando pravi, da je poveljnik Rommel, ki vodi nemške čete v Egiptu, bolj majhen človek, ki ima pronicajoč pogled in stisnjene ustnice. Kadar govori ima oči zaprte, da lahko misli. Med pogovorom tudi večkrat utihne in ne da od sebe nobene besede za več trenutkov, ker v mislih išče pravega izraza.

Unijski voditelj odstavljen

Toronto. — William E. Maloney, predsednik International Union of Operating Engineers je rekel, da je ukazal odstaviti štiri uradnike in voditelje lokalnih unij v Albany, N. Y. Prizadeti uradniki so bili pred sodiščem priznani krivim, da so sprejemali plačila za izdajanje kart neunijskim delavcem, ki so bili uposljeni pri vladnem podjetju.

ŠVICARSKI LISTI O JUGOSLAVIJI

"L'Impartial" je nedavno prinesel članek z naslovom "Represalije in nasilstva", v katerem piše med drugim: — "Dogodki, ki so se odigrali v srbskih krajih, katere so Madžari 'odrešili', dokazujejo, da je Balkan vse prej nego miren. Neuklonljiva energija jugoslovanskih domoljubov katerim čisto poistkujejo ime komunistov — kljub vsem krivicam in nasilju se ni zlomljena.

Odpor se nadaljuje, divji in silen in kjer najde le nekoliko ugodne predpogoje, se razvije in vstraja. Italijanske objave izgub so zares presenetljive. Pokolj v Bački, ki je bila nekdanj madžarska, a katere prebivalstvo je srbsko, je bil le tragičen dogodljaj v zgodovini upornega gibanja proti tlačitelju.

Kdor pozna divje sovraštvo Jugoslovanov do Madžarov in Nemcev, ki so leta 1941, preplavili in zasedli njihovo ozemlje, se ne bo čudil takim dogodkom. Zanimivo je le, da je odpor tako obsežen in resen.

"Nene Zürcher Zeitung" javlja iz Budimpešte: — Hrvatska vlada uradno poročila, da so srbski levčarski komitaji, katere splošno imenujejo partizane, že od početka avgusta sem zelo živahni v Sremu, med Donavo in Savo, kjer uničujejo žetev in poljedelske stroje, napadajo hrvaško policijo in ustaje. Hrvatski minister notranjih zadev je poslal posebnega pooblaščenca v vzhodno Slavonijo.

V Stari Pazovi je preki sod obsodil 18 Srbov. V Zemunu so se začele širiti vesti, da se bo vse pravoslavno prebivalstvo moralo izseliti. Oblasti so te vesti demantirale.

— Poroča Jugoslav. Information Center

NOBENEGA DELAVCA NI V IMENU POROTE ZA ZVEZNO SODIŠČE V NEW YORKU

New York. — Pregled imen porotne liste zveznega sodišča tukaj prikazuje dejstvo, da lista ne vključuje enega samega delavca. Pod območje tega sodišča spadajo okrajji Manhattan, Bronx, Westchester in še nekateri drugi okrajji v bližini New Yorka.

Porotniki in porotnice so po večini poslovni ljudje in upravitelji raznih podjetij, trgovin, itd. Dalje je na listi 54 gospodinj in 37 agentov, potem sledijo v manjšem številu drugi poklici, kot kleriki, inženirji, tajniki, razni uradniki in profesionalci, katerih število pa je bolj majhno.

Na porotni listi je ena sama ženska, ki je vpisana, kot nezaposljena. To se smatra za znamenje, da reliefna lista v mestu New York ne vključuje več delavcev, ki so zdaj potrebni v vojni industriji, katere jih je očitno že po večini uposlila.

Proti porotni listi te sezije je odločno nastopila Zveza odvjetnikov in tudi Zveza odvetniška asociacija države New York, New Jersey in Connecticut je protestirala proti imenovanju porote, ki je sestavljena iz imenika odlične newyorške družabne plasti upraviteljev, bizniških veljakov in drugih podobnih izbrancev, ki ne morejo biti smatrani za povprečno predstavništvo državl-

Hrvatska vstaja se širi

Razjarjeni hrvaški kmetje in pristaši dr. Vladimira Mačka so dvignili veliko vstajo in se bore proti zasednim osiškim četam, kakor tudi proti vstaškim rjavosrajčnikom poglavika Paveliča.

Kot poročila radio Moskva, so uporniki zavzeli Jajce, 60 milj severozapadno od Sarajeva; Jastrebarsko, 15 milj jugozapadno od Zagreba in Kostanjevac, 25 milj jugozapadno od Zagreba.

V vročih bitkah ob Plivi blizu Jaje ter ob Savi med Zagrebom in Sarajevom je neka druga guerilska četa napadla petrolejsko polje pri Kutinu; 170 Nemcev je bilo ubitih in dinamitiranih je bilo 9 petrolejskih naprav.

O izbruhu nove vstaje na Hrvatskem je bilo poročano iz Berna in poročilo pravi, da se 4000 hrvaških kmetov bori neodvisno od gen. Mihajloviča.

In jugoslovanski krogi v Londonu pravijo o sedanji vstaji: "Nemiri v Jugoslaviji so sedaj večji, kot pa so bili kdaj poprej, odkar se je pričela vojna."

Japonska brutalnost se znesla nad misijonarji

London. — Semkaj došlo poročilo navaja, da so našli v kraju Tasimbonko, na Guadalcanal otoku trupla štirih misijonarjev, ki so bili očitno usmrčeni z bajoneti, kajti trupla so bila vsa polna ran zadanih s tem orožjem.

ljanov v zadevi porotnih potreb zveznega sodišča.

Za imenovanje oziroma izbiranje porote je odgovoren sodnik John C. Knox, ki se je izrazil, da je bilo v prejšnjih časih na porotni listi preveč brezposelnih delavcev, ki so bili v mnogih primerih antagonistični našemu sistemu vlade. S tem je priznal, da se sicer strinja s kritiko, ki je namenjena na sedanjo porotno listo, toda je pa uverjen, da je bila sprememba potrebna in na mestu.

Za zbiranje imen porotnikov in porotnic se je pot poslužilo drugačnih metod, kot sicer in precej imen je bilo vzeti iz telefonskih knjig. Svoječasno se je poroto izbiralo potom registracijskih list volitev. Da bo material za poroto bolj "izbran" je bilo določeno, da se ne sprejme brezposelnih in tudi ne prostovoljno pripravljenih ženskih državljank.

Zadeva je izzvala precej kritike in bo brezdvomno še slišati o njej.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$15.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

STARO ŽELEZJE

Se predno smo prišli v svojo sedanjo domovino, smo slišali, da je Amerika dežela neomejenih možnosti, skoro bi rekli dežela čudežev.

Sedaj pa že živimo več desetletij v tej deželi, pa se nam ni zdelo, kar smo videli, nič čudnega; vse se je pred nami razvijalo popolnoma naravno, samo da se je vse delalo in vrtilo mnogo hitreje in nam je tudi življenje poteklo zelo hitro.

Sredi večnega vrtenca smo se zavedli, da smo se postarali kar čez noč. To pa samo zato, ker se nam skoro vedno mudi kaj novega.

In najnovejšje je sedaj pobiranje in zbiranje starega železja in vseh raznih kovin in snovi, katerih je bilo dosejaj v Ameriki v velikem izobilju, katerih pa je naenkrat, kar čez noč, pričelo primanjkovati, kajti prišla je vojna.

V mirnem času je Amerika prodajala vsem državam po celem svetu velikanske množine raznih kovin in zlasti železne rude, napol izdelanega železa in jekla in raznih železnih in jeklenih izdelkov. Spretovni trgi so bili polni ameriških rudnin in njihovih izdelkov.

Prišla je vojna! Amerika ima bogate železne rudnike in čudom se mora vsakdo čuditi, da ti rudniki ne ajo dovolj svojega pridelka v vojne svrhe. In čudom smo se začudili, ko je zajeknil po celi prostrani deželi krik in vik, da Amerika nima dovolj železa za svoje bojne ladje, tanke, aeroplane, topove, puške itd.

Iz Washingtona je prišel poziv na patriotične državljane, da naj deželi v tej zadevi priskočijo na pomoč. Iz Washingtona je prišel klic: Zbirajte staro železje in vse kovine, ki jih imate po kletih, v podstrešju, po praznih lojih in vrtovih, po jarkih in ob mejah. Prebrskajte vse kotičke, da najдете kako kovino za vojni material.

In temu klicu se je odzval ves narod in Amerika se je zopet pokazala kot dežela neomejenih možnosti in čudežev.

V dveh tednih, kot beremo v časopisih, se je po Ameriki nabralo na tisoče in tisoče ton starega železa in drugih kovin, ki jih bodo topilnice pretopile in tovarne iz njih izdelale razni vojni material.

Spočetka je bilo gospodinjam malo nalahko naročeno, da naj kositernih kanglek nikar ne mečejo v stran, temveč jih naj, ko so jih na gorenjem koncu odprle in izpraznile, še odpro na spodnjem koncu, lepo umijejo in očistijo, jih poteptajo in zblinijo in naj jih lepo v kaki skatliji postavijo pred vrata.

To je bilo seveda nekaj novega in ženske imajo rade vsak dan kaj novega. In napravile so, kar jim je bilo naročeno; seveda samo malo časa, kajti kmalu to ni bilo nič več kaj novega. Odpirati kangle na dveh koncih, zbliniti jih in jih še lepo postavljati pred hišo, je bilo kmalu predolgočasno.

In prišel je klic po starem železju.

Tedaj pa je po New Yorku nastalo življenje, kakoršnega to vlemasto ni videlo niti v najlepši dobi svojega obstanka. Šolarčki so se spravili na delo in tedaj se je tudi v resnici pričelo pravo delo. V šoli jim je bilo povedano in razloženo, da je dežela v vojni, da je v veliki nevarnosti, da rudniki ne dajejo dovolj potrebnih kovin in da je zato treba pred vsem nabirati staro železje. In če se šolarji česa lotijo, tedaj tudi nekaj napravijo. Komaj pridejo iz šole domov, pograbiyo kos kruha, pa hajdi stikat za starim železjem, kajti pri stariših, pri sosedih in v šoli bo pohvaljen, kdor je nabral največ raznih kovin.

In tako so kar čez dan narastli po newyorških ulicah celi kupi starega zavrnjenega železja. Na teh kupih najdeš vsakovrstne stvari: postelje, omare, mize, stole, peči, otroške vozičke, drsalke, stojala itd. itd. Celo razbit avtomobil moli od zida do srede pločnika.

Pre hišo stoji klavir; mimo pride nekdo, ki zna nekaj brenkati. Naenkrat je okoli njega cela množica mladih ljudi in zaplešejo.

In v resno stvar stopi zabava in veselje.

Tak je Amerikaneec. — Ne pozna patriotizma; kadar pa pride čas za to, tedaj je najbolj patriotičen narod na svetu.

ALI VESTE?

Vi lahko sačenjate kupovati Vojne Hranilne Bonde s tem, da kupujete znamke za le 10 centov.

"Kdo je počaščen?"

S. Z.

Jugoslovanski Informacijski Center je razposlal izjavo novega jugoslovanskega ambasadorja Fotiča, ki jo je bil dal predsedniku Rooseveltu, kako je povišanje poslanstva v čin ambasade počastilo in ohrabilo Jugoslavoane in tako dalje. Komajno je še dejal, da si njegov narod šteje to v veliko čast.

Vse v redu in prav. Fotič je primerno govoril in tudi JIC je dal to reč primerno v javnost. Le toliko bi se človeki vprašal, koga je prav za prav mislil Fotič, ko je dejal, da se "njegov narod" čuti počaščenega. Nič preveč razumljivo ni, po vsem dosejanjem zadržanju Fotiča kot baje jugoslovanskega poslanika, kdo in kaj je "njegov narod." Toda to vprašanje pustimo za kako drugo priliko.

Danes naj nas pozanima nekaj drugega. Povišanje poslanstva v čin ambasade je vsakako svoje veljave vredno. Vendar "čin" sam ali mesot še ne pomeni kaj prida. Veljavo da činu in mestu mož, ki ga zavzema. Mi bi si iz srca želeli, da bi se mogla Fotičeva izjava takole paragrafirati:

"Jugoslovanski izseljenci v Ameriki so, izražajoč svoja čustva v imenu svojih zaslužjenih bratov v domovini, izjavili Rooseveltu, da jih zelo veseli povišanje dosejanega poslanika Fotiča v ambasadorja, zakaj vsi Jugoslavoani v Ameriki in oni doma vemo, da je ta mož zelo sposoben za to mesto. Imenovanje Konstantina Fotiča za ambasadorja bo ohrabilo Jugoslavoane v njihovem odporu proti nacistom"

Če bi mogel Jugoslovanski Informacijski Center dati v svet tako poročilo, potem bi bilo nekaj in potem bi bilo res precej "pochaščenja" na vse strani. Tega JIC ni mogel narediti in če bi naredil, bi seveda naprej vedel, da bi bilo smeha na cente, jeze pa na tone. Kljub temu je gospodin Fotič najbrž mislil, ko je dajal svojo izjavo Rooseveltu, da vse tisto "pochaščenje" velja prav njemu osebno, kakor velja njegovemu novemu činu. Če bi ne bil tako mislil in če bi jemal v poštev to, kar je on prav tako dobro kot lepa večina jugoslovanskega naroda v Ameriki, in v domovini, bi se bil eramoval nesti svoje papirje Rooseveltu in bi se enako sramoval deklamirati dotično izjavo.

Ogromna večina Jugoslovancev doma in tu je popolnoma prepričana, da povišanje poslanstva v ambasado ne bo prav nič pomnilo in ne bo prav nikogar "ohrabrilo" dokler bo na tem mestu sedel Fotič. Nikogar ne bo ohrabilo za kakoršenkoli drugačen odpor kot za še bolj odločen odpor proti Fotiču. Ne kot ambasadorju, ampak kot osebi. Če bi imel jugoslovanski narod z drugo besedo, če bi imeli Slovenci in Hrvatje in jugoslovansko usmerjeni Srbi v Ameriki kaj govoriti, bi Fotič ne bil nikdar tako "pochaščen." Če bi imel narod doma pri tej zadevi kaj govoriti, bi Fotič ne nosil naslova "ambasador". Celo to se govori te dni po Clevelandu, najbrž tudi drugod, da bi Fotič ne postal ambasador, če bi čemela z glasovnic v roki kaj govoriti pri tem jugoslovanska vlada v izgnanstvu.

Mi kot Amerikanci se zanimamo dosti za vlado Jugoslovancev. Pred nami šteje pač posamezen minister toliko, kolikor spoznamo, da je vreden našega zaupanja. To si lahko po vsaj pravici mislimo, da po končani vojni ta vlada ne bo imela dosti več govoriti v Jugoslaviji kot eden izmed nas. Zanimna nas pa mož, ki je med nami postavljen za ambasadorja in in zanjama nas njegovo početje. Razume se, da nas zanima tudi to, kaj govori in kakšne izjave daje. In če poleg vsega tega vemo še to, da je prišel na svoje mesto ne po zaupanju naroda in njegovih predstavnikov, ampak po prav posebni protekciji, ki ga drži in ga je držala na tem mestu, potem smo upravičeni, da si naradimo o njem še prav posebno mnenje. Mož, ki si ne išče zaslonitve v narodu s svojimi zaslugami, mož, čigar delovanje je že davno ni v skladu s stvarjo, ki jo je poklican zastopati, bi moral imeti sam v sebi toliko časti, da bi ne šli na mesto, kamor nikakor ne spada.

Kar se tiče nas Amerikancev, lahko seveda Fotiča tudi kot ambasadorja Jugoslavije ignoriramo. Ne moremo in nečemo pa ignorirati Jugoslavije čije predstavnik je Fotič. In tu se nehote vprašamo: Katero skupino odpornikov zoper naciste bo "ohrabrila" novica, da je Fotič postal jugoslovanski ambasador? Morda slovenske partizane ali hostarje ali kakor se že imenujejo? Koliko je dal Fotič čuti, da tudi Slovenci zastopa v Ameriki? Morda bo njegovo imenovanje ohrabilo Hrvatje, ki so se po najnovejših poročilih vrgli v popoln upor zoper celokupno osiše? Yes, jugoslovansko usmerjeni Hrvatje bodo silno navdušeni nad imenovanjem tistega Fotiča, ki je pospeševal propagando po Ameriki da ves hrvatski narod kolje Srbe na debelo in drobno. Ali bo ohrabilo Fotičevo imenovanje jugoslovansko usmerjene Srbe, katerih manjka vsekako okoli Srbohrana in na gotovih stolčkih jugoslovanske vlade, drugod pa ne ravno?

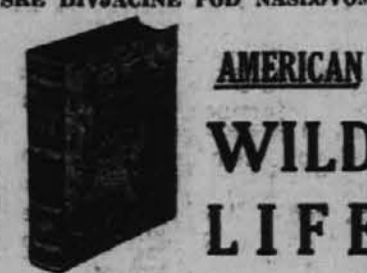
No, pri teh skupinah nikakor ne bo kakega novega "ohrabrenja," odkar sedi gospodin Konstantin na novem stolčku. In če tega ne vedo Fotičevi visoki protektorji, bi mo-

ral vedeti Fotič sam in si ne izpovedati imenovanja, o katerem ve, da ne bo ne ohrabilo, ne počastilo nikogar drugega ko njega samega. Tudi na svoje visoke protektorje meče Fotič vse prej ko ugodno senco. Njegovo imenovanje ne bo vzbujalo zaupanja pri tistih, radi katerih je bilo poslanstvo dvignjeno v ambasado. To naj bi posmili tudi neki slovenski list v Ameriki, ki na uvodnem mestu prinaša "veselilo" vest, kaj ameriške oblasti mislijo o Fotiču. Ko bi ameriške oblasti vedele, kaj misli o Fotiču jugoslovansko ljudstvo, bi tudi same malo drugače mislile. Vsaj naš tisk naj bi ne podpiral napačnega mnenja Amerikancev o Fotiču.

NAZNANILO.

Sinoči smo imeli plesno vajo za nastop na velikem Festivalu, ki se vrši, kakor sem že poročal, prihodnji petek dne 23. oktobra v veliki Arlington dvorani na 23 St. Marks Place, New York, N. Y. ter na katerem nastopi veliko število različnih narodov s svojimi narodnimi plesi in v svojih narodnih nošah. Za slovensko plesno skupino se je prijavilo sinoči nekaj nadaljnjih parov za ta nastop, vendar bi želel, da bi še kateri in katera se prijavila in sicer do prihodnje srede večer ko imamo spet plesno vajo istotako kakor sinoči in sicer v cerkveni dvorani na 62 St. Marks Place. Pričetek vaje točno ob 7.30 zvečer. Pridrži-te se kateri želite nastopiti na tem velikem in pomembnem programu. Tisti ki se želite tega festivala udeležiti, ter ne mislite na programu nastopiti, pa ste prav dobrodošli, da pridete v svojih nošah kar naravnost v Arlington Hall v petek zvečer 23. oktobra. Začetek programa točno ob 8.30 zvečer. Kateri si želi, lahko se preohleče v dvorani slovenske cerkve na Osmi, samo bodite tam pred 8 uro zvečer. Naj še opomnim, da na tem programu nastopi tudi Jugoslovanski Vje-nac s svojimi plesi pod vodstvom znane plesalke Tashamire. Toliko za sedaj. Več o tem bom poročal pozneje. S pozdravom A. F. Svet.

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živali na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigobral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosejaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo nameravano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjic izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnjem prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjic ribič, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesarce, ptice, ribe, k-če in živali, ki so ravnoteže na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50
Naročilo pošljite . . . KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 W. 18th STREET, NEW YORK.

ŽIVIMO! TUKAJ SO!
Borbeni marini Strien Sama predstavljajo "New Glory to Old Glory" v glasbeni povesti letošnjega leta!
SONJA BENIE JOHN FAXNE
"ICE LAND"
Jack Oskie, Sammy Kaye & His Orchestra
IN ŠE VELIK POSEBEN PRIZOR
ROXY 7th AVE. & 50th St.

RAZGLEDNİK
Piše Anna P. Krasna

Katera ima kaj za razstavo?

Naprosena sem, da pomagam dobiti kaj primernih slovenskih narodnih stvari, ki bi bile razstavljene v Freedom House-u prihodnji teden. Kot mi je bilo povedano, bo vse skrbno spravljeno in čuvano, ter bodo naše stvari dobile prominenten prostor, ne tako, kot je že bilo vseh v preteklosti, ko se naših predmetov skoro videlo ni.

Naprosam one naše rojakinje (tudi rojake, če ima kateri kako primerno stvar), da sporoče našemu listu, ako so pri volji dati na razpolago svoje slovenske umetnine za omenjeno razstavo. Tisti, ki pošljate otroke v solo, nam lahko sporočite to potom otrok. Gospa Furlan, kakor jaz bodemo dale kaj več informacij o stvari v soboto v šoli.

Šola

Zadnjih smo bili zopet obdarjeni — dobili smo štiri tabele — račun je plačal g. Franc Snaj; rojakinja Granduč je darovala \$5.—, Mrs. Patelli \$2.—, Mr. Svet \$1.—.

Učencev je bilo prisotnih 35 in vsi so pokazali zadovoljivo zanimanje za učenje.

Naprosamo vse one matere in dekleta, ki bi radi začele z delom za narodne noše, da se čimprej prijavijo za to. Določilo se bo posebne ure za to stvar, ker tekom ušnega časa ob sobotah ni mogoče tega vršiti. Ker bo to delo prevzela rojakinja, ki želi pomagati pri stvari, je potrebno, da se najprej nredi vse potrebno za nakup blaga in za čas, ko bi dekleta lahko prišla skupaj k njej, da bi jim pokazala kako je treba noše krojiti.

Plesni krožek

Kot sem bila informirana, se skuša organizirati v New Yorku plesni krožek ali venček, katerega poučuje jugoslovanska plesalka Tašamira. Tudi o tem se bo dobilo natančnejše potankosti, da se lahko tega poslužijo tudi naša slovenska mlada — saj plešejo tako vsi radi! Namen je lep, namreč, da se bo tudi med nami izučilo dovolj mladih ljudi v narodnih plesih, da bodo lahko nastopali ob raznih prilikah in praznovah. Plesna skupina je vsakakor potrebna za razne prireditve, — Bilo mi je naročeno, še par stvari glede plesnega nastopa od strani naših mladih, pa si nisem zapomnila natančno vseh podrobnosti, zato prepriščam vso stvar onim, ki imajo o tem več potankih informacij, da nam dajo vedeti v soboto, ko bomo mladim sporočili kar potrebno o tem v šoli.

Pavličenkova

Pri rokah imam obvestilo, ki pravi, da bo 19. oktobra prirejena odhodnica za Ljudmila Pavličenkovo, rusko guerilsko junakinjo, v Manhattan Centru v New Yorku. Z njo bo nastopila tudi njena dva tovariša, poročnik Nikolaj Krasavčenko in poročnik Vladimir Pchelincev. Začetek ob polosmih zvečer. Kdor se zanima, da bi šel pogledat te tri mlade ruske guerilske bojevnike, se lahko poslužijo te prilike. Pismo ne pove jeli kaj vstopnine ali ne.

Izseljevanje ljudstva iz Alzacije-Lotaringije

Overseas New Agency poroča preko Londona, da je bilo po podtalnem francoskem radiju naznanjeno, da so Nemci izselili 75 tisoč prebivalcev iz ozemlja Alzacije-Lotaringije, katero so okupirali. Vsoga prebivalstva je bilo tam prej — 1,900,000.

Večina izseljenih je bilo poslanih v notranjost Nemčije, na njihova mesta pa so bili priseljeni kolonisti iz Nemčije. To ima namen, da se te kraje docela ponemči za vse večne čase, kot so se izrazili naciji.

Vežbanje podjarmljenih mladih sužnjev za smrt na ruski fronti

Nemški generalni štab je izdelal načrte za vpoklic in hitro izvežbanje mladih moških moči iz Italije, Madžarske, Hrvat-ske in Slovačije. Čete sestavljene iz teh mladoletnikov, naj bi dosegle ruska bojišča okrog prvega decembra letos. General Hoth je bil poslan na Madžarsko, da bo tam poskrbel za hitro mobilizacijo. Od tam pojde v Albanijo, kjer se vežbajo čani laških organizacij moške mladine, "Giuventu Del Littorio."

Najnovjša izdaja splošno znane slovenske koračnice

SOLDIERS ON PARADE
(MLADI VOJAKI)
Priredil za PIANO HARMONIKO Jerry W. Koprivšek
Cena 40 centov

Naročila lahko pošljite na Slovenic Publishing Co. 216 W. 18th St., N. Y. C.

PRIZOR NA ULICI V CIALI V LIBIJI

Kakih 250 milj vzhodno od Bengazija v Afriki so angleški komandos napadli Ciala in več rugih osiških postojank v Libiji.

Kratka Dnevna Zgodba

VLADO KILEMENČIČ:

Ustanavljanje ljudskih šol

V srednjem veku je razen duhovnikov le malokdo znal čitati in pisati. Le redki plemiči in bogati trgovci so preskrbeli svojim otrokom šolsko izobrazbo. Za kmetijskega otroka ni bilo pravih šol, prav tako je tudi v mestih le malo deček obiskovalo šolo. V tistih časih je pač vladalo mnenje, da kmet skema tlačanu in delavcu ni treba drugega, kakor da marljivo množijo svojem gospodarju dobiček. Gospodar bo že znal vpisati, izračunati in vnov čiti, kar mu pridelava in pripravi njegov podložnik.

Šole so bile le po samostanih. Tu so menihi gosposke otroke poučevali poleg verouka na se čitanja, pisanja in malo računanja. Pouk je bil v latinščini, pozneje v nemščini. Slovenščina, jezik domačega ljudstva, ni imela v teh šolah nobene pravice.

Ščasoma pa so privoščili tudi kmetiskemu ljudstvu nekoliko izobrazbe. V nekaterih župnijah so ustanovili župne ali farne šole, kjer je župnik poučeval mladino verouk in cerkveno petje, včasih tudi čitanje in pisanje. Če je bil župnik prezaposlen, je poučeval cerkvenik. V mestih, kjer je bilo po križarskih vojnah vedno blagoslovje, so ustanovljali mestne šole. Razen teh so bile v mestih še zasebne ali zakotne šole.

Pred kakimi 160 leti pa so začeli ustanovljati vedno več šol. V začetku so bile take šole le po mestih, trgih in večjih vaseh. Najnižje so se imenovale trivialke, višje pa glavne šole in normalke.

Čeprav je bilo ljudstvo potrebno izobrazbe in si je tudi samo želelo šol, vendar ni bilo zanje prav nič navdušeno. Krivo je bilo največ to, ker so v teh šolah poučevali le nemški. Nemški oblatniki, ki so takrat vladali v naših krajih, pač niso vedeli, da je le materinski jezik tisti ključ, ki odpre človeku pot k izobrazbi.

Tudi šolske knjige so bile

dalgo časa le nemške. Slovenski otrok se je mesece in leta učil na pamet nemških besed in stavkov, ni pa razumel njih smisla. Ko je stopil iz šole, je kmalu še to pozabil.

Šole so vzdrževale občine ali pa posamezni ljudje, največ duhovniki. Slovenske občine pa so se skoro povsod branile zidati šolska poslopja in plačevati učitelje. Posebno so se temu ljudje upirali, ko so uvideli, da "nemške šole" koristi slovenskemu človeku malo ali nič. Zato so oblasti vpeljale šolnino, ki jo je bilo treba plačati za vsakega učenca. Na ta način tudi sedaj ubožnejši ljudje niso mogli šolati svojih otrok.

Velike težave so bile, ker od kraja ni bilo dobrih sposobnih učiteljev. Še najboljše so bile šole, kjer so poučevali duhovniki. Duhovniki so bili prvi ljudski učitelji. Ker so poučevali otroke v slovenskem jeziku, so dosegali dobre uspehe. V mnogih vaseh pa je bila prepričana skrb za šolo cerkvenikom in drugim manj izobraženim ljudem, na primer odsluženim vojakom, pisarjem, ponesrečenim dijakom itd. Mnogi "učiteljev" niti sami niso znali gladko čitati in pisati. Poleg tega so se pečali z drugimi posli in jim je bila šola le postranska skrb.

Le po mestih so imeli učitelji stalno plačo. Na kmetih so dobivali za nagrado bero in le tu in tam tudi denar. Običajno so imenovali vsakega učitelja "šomašter ali kantor." Šomašter je bil obenem cerkvenik organist in morda še občinski pisar. V šoli je večkrat pela šiba.

V šolo so hodili le nadarjeni učenci iz bližnje okolice. Oddaljene, zakotne vase niso imele šol. Učenci so bili večinoma dečki, dekle je bilo malo.

Ker so se občine branile zidati šolska poslopja, so privedli zaslane učilnice v župnijskih ali v kmetijskih hišah. Redki graščaki so prepustili kako so

bo v gradu za šolo. Pouk je bil navadno enkrat ali dvakrat na teden. Skoro povsod na kmetih so bile le nedeljske šole.

Razmere so se zboljšale, ko so začeli izdajati šolske knjige v slovensčini. Mnogi domoljubni možje, posebno škof A. M. Slomšek, so se trudili, da bi čim več slovenske mladine izobraževali v svojem materin. jeziku. Ščasoma so začeli zidati tudi šolska poslopja in postavljati dobre, izsolane učitelje. Tako je tudi preprosto ljudstvo spoznalo vrednost dobre knjige in časnika, kar je bila poprej pravica samo gosposkih ljudi.

Dokler je bil župnik še zdrav, je on učil deco. Vsako nedeljo pred večernicami so se zbirali otroci v župnici. Župnik mož blagega srca, je imel mladino rad, zato je tudi mladino pridno prihajala v nedeljsko šolo in zaročih oči poslušala lepe zgodbe iz sv. pisma, ki jih je znal župnik tudi zanimivo pripovedovati. A večkrat jim je razlagal tudi pripovedi iz turških in francoskih časov.

Najlepše pa je bilo jeseni, ko jim je radodarno delil okusna jabolka, sladke hruške in sončne česplje. Še sami so smeli splezati na drevesa v sadovnjaku in trgati sadje, pa jih župnik ni nič karal, še smejal se jim je in govoril:

"Le privoščite si, le privoščite, potem pa se gremo abe-"

Ker je bil z njimi prijazen, so se otroci kmalu naučili abecede, pa tudi nekaj malega računati. Po veliki maši je bila vsako leto zkušnja. Prišlo je mnogo ljudi od blizu in daleč. Pod vaško lipo so se zbrali otroci, in župnik jih je izpraševal. Najprej krščanski nauk. Otroci so odgovarjali glasno in pogumno. Potem so čitali iz katekizma. Najpridnejši so dobili v dar molitvenike, rožne vence in celo denar. Vsem pa so nazadnje razdelili belega kruha in sadja.

Župnik je bil že v letih, pa je začel bolehati. S težavo je opravljal svoje duhovniške dolžnosti, otrok pa ni mogel več učiti. Vsem ga je bilo žal, najbolj pa mladini.

Otroke je potem učil cerkvenik in šomašter. Pri premožnem kmetu, ki je imel hišo najbližje cerkvi, je bila v prostorni izbi učilnica. Bila pa ni nič podobna današnjim šolam. Skozi tri mala okna je prihajalo v izbo le malo svetlobe, zato je bilo v njej — posebno pozimi — prav temno. Oken niso odpirali, zato je bilo zadublo.

Klopi so bile tako tesne, da so morali nekateri otroci sedeti na tleh. Skratka, nič kaj prijetna šola.

Toda šomašter Peregrin si ni znal pridobiti otrok. Nikdar jim ni povedal povesti in se pošalj kakor župnik. Že prvi dan je imel v rokah lekevko. Napisal je na tablo z okorno roko črke "a, b, c" na to se je obrnil k otrokom, jim pokazal s šibo na tablo in začetajeno črkoval: a—b—c. Otroci so v zbona ponovili za njim. Na isti način jim je pokazal še druge črke in jih čital: "še de e ef . . ." V nekaj mesecih so se otroci s težavo naučili abecede na pamet. Potem so začeli čitati besede. Dolge niso mogli razumeti, kako se čitajo besede, ker so bili nepazni in lenokotni. Lenokotni je neumniljeno padala po bratih. Le najistrajši se so trudoma naučili malo čitati.

Prav tako je šlo pri računa-

AMERIKANCI IN AVSTRALCI NA NOVI GUINEJI

Ameriški in avstralski vojaki popravljajo poškodovano ameriško letališče blizu Port Moresbyja na Novi Guineji. Malo prej so japonski letalci letališče bombardirali.

Predsednik navaja za cilj SVOBODO in OSVOBOJENJE

Predsednik Roosevelt se je zavezal, da cilj združenih narodov ni samo svoboda za nas same, temveč tudi osvobodjenje drugih.

V posebni izjavi na Kolumbov dan, je predsednik rekel, da "bo ameriška zmaga znaga združenih narodov in znaga za zatiranje in zaslužene narode po vsem svetu."

Svobode, ki so bile postavljene na zapadni polobli, katero je odkril Kolumb pred 450 leti — je rekel — so ograjene in združeni narodi so sedaj zapleteni v vojno, ki "naj odloži, ali se bo korakanje napredka nadaljevalo, ali pa ga bo popolnoma vstavila osvoboditev."

Ameriški produkcijski vojniki počasi se pospešujejo vojnih izdelkov. Združene države časte svoje produkcijske vojnike, kakor tudi borec se vojake v tej vojni.

Uslužbenec v tovarnah je bilo naročeno, da naj pripravijo vse, kar bi moglo priteči na hoji, operacijskem gi-banju, materialu in času. Taki ki to store, zaslužijo, da jih vlada uradno pohvali.

War Production Board je postavil zbir odličnih tehnikov, da razsodijo relativno vrednost takih pripravil. Prve povale so bile izražene, ko so nadzorniki proučili 12.000 pripravil v 1300 tovarnah, ki zaposljujejo 3.000.000 delavcev.

Sedemnajst delavcev — 16 moških in ena ženska — je bilo v prvi skupini, ki je bila izbrana za pohvalo. Veled premembe v industrijskem obratu na podlagi njihovih pripravil, je bilo prihranjenih več desetisoč ur dela. Vsakemu je bilo vročeno izpričevalo o posameznem produkcijskem zaslužju, kar je druga najvišja čast, ki se more dati kakemu vojnemu delavcu.

Pozneje bo vlada izbrala omejeno število vojnih delavcev, ki bodo prejeli priznanje za posamezno produkcijsko zaslužje. To bo enake vrednosti na industrijski fronti s kongresno častno kolajno, ki je najvišje odlikovanje, ki more biti dana kakemu ameriškem vojnaku, mornarju ali marinu. Po-deljeno bo samo v redkih slučajih, kajti vlada noče zmanjšati pomena odlikovanja, ako bi bilo podeljeno brez razlike.

Dve veliki osiške laži razgaljeni. Dva neprestani laži osiške propagande sta bili nedavno razbiti z dejstvi, ki so bila uradno objavljena po ameriškem vojnem in državnem departmentu. Prva laž osišca je, da Združene države podpirajo vojno z dolarji, zaveznikom pa puste, da sami prenašajo težo bojevarja. Vojni departament je potom nadomestnega tajnika Johna McCloya razbil to laž z izjavo, da je nad pol milijona ameriških vojakov v akciji izven Združenih držav. V prvih devetih mesecih po

7. decembra 1941, je bilo povprečno na mesec poslanih 55 tisoč vojakov z vso opremo na vojne fronte. Odhajanje ameriških čet čez morje je sedaj mnogo večje.

Druga laž osišca je, da je lend-lease samo enostransko poslovanje, po katerem se mlajejo viri Združenih držav, ne da bi bilo kdaj vrnjeno ne zdaj ne v bodoče.

Državni departament je potom urada za vojne informacije razbil to laž s celo vrsto dokazov, ki kažejo, da so Angleži dobavili ameriškim četam na lend-lease podlagi veliko množino baraznih balonov, protitankovskih topov in detektorjev, korvete proti podmornicam in aeroplane in bojne ladje za povečanje ameriških konvojov na Atlantskem obrežju.

V Angliji in na Inskem so Angleži po lend-lease dali ameriškim četam Spitfire aeroplane za spremljevanje bombnikov, več kosov lahke artilerije, celo opremo več angleških orožarn; material za 250.000 angleških delavcev na letališčih, uporabo angleških letalščih in opremo, angleške ladje delnice po vsem svetu popravljajo ameriške ladje.

V angleških dominijih daje Avstralija po lend-lease mleko, meso, sadja, volneno in bombažno obleko ameriškim četam ter pošilja živež in volno v Zdr. države. Avstralski živež je po

SEDANJI ROMAN
"TRJE RODOVI,"
KI GA NAŠI
ČITATELJI
BEREJO S TAKO
VELIKIM
ZANIMANJEM,
GRE PROTI
KONGU. —
NJEMU BO
SLEDIL ZOPET
NOV ROMAN,
KI JE ISTOTAKO
POLN
ZANIMIVIH
DOGODLJAJEV
IN KI GA JE
SPISAL NEK
SLOVIT
FRANCOSKI
PISATELJ

magal zdržati ameriške boritelje na Bataanu. Avstralski delavci so zgradili večino ameriških taborišč in letališč v Avstraliji. Nova Zelandija zalaga tamnošnje ameriške čete z obilico živeža, kakor tudi s cementom in lesom in delavci.

Roosevelt objubil kazni za vojne zločince.

Predsednik Roosevelt, ki obsoja "barbarske zločine", ki jih sovražniki izvršujejo nad civilnim prebivalstvom v zasedenih deželah, je naznanil, da je eden izmed vojnih čiljev ameriške vlade "izročiti zločin oev združenim narodom."

V svoji izjavi je rekel, da so Združene države pripravljene sodelovati z Anglijo in drugimi državami združenih narodov, da bo postavljena skupna

(Nadaljevanje na 4. str.)

V PESMARICI
"AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"
so vključene strednje slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški sbor z bariton samospevom
2. Posravn — moški sbor
3. Lahko noč — moški sbor
4. Otoki syon — mešani sbor
5. Pomladnica — mešani sbor, z bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani sbor
7. Lira II. — za mešani sbor
8. Altarški odmevi — za moški in mešani sbor, z bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški sbor
10. Šola — za samospelje, mešani sbor in spremljevanjem glasovila
11. Psalm 29 — za samospelje, mešani sbor in spremljevanje glasovila ali orgel

CENA SAMO
50 centov
KOMAD

To so konkretno pesmi za molitve in mešane sbore, katere je uglasbil in v samostalno izdal **MATEJ L. HOLMAR**, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENCI PUBL. COMPANY
216 W. 18th St. New York

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je navdušo do kdaj imate plačano naročilo. Pesa številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vse prosimo, da skuhate naročilo ne pravočasno paravniti. Pošljite naročilo naravnost nam ali je pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, katih imena so tiskana s sledilimi črkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam isročil potrdilo za plačano naročilo.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lumbia

COLOMADO:
Fueblo, Peter Cullis
Walsenburg, M. J. Szark

INDIANA:
Indianapolis, Frank Zepančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Ševčič
Chicago, J. Fabian (Chicago, Oebra in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Washgaga, Math Waršak

MARYLAND:
Kittimiller, Fr. Vodepiva

MICHIGAN:
Detroit, L. Flankar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Joa. J. Puchal
Eveleth, Louis Goube
Gilbert, Louis Vossal
Hibbing, John Povše

MONTANA:
Boondup, M. M. Panias
Wahsaa, L. Champs

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Sowanda, Mari Beršiča
Little Falls, Frank Madic
Worcester, Peter Hoče

OHIO:
Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Gnan. Kacinger, Jacob Hoznik
Giarard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumb
Youngstown, Anton Kikali

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Ebensper, John Jovanik
Coopersburg, J. Brosvet
Coverdale in okolica, Joa. Prižnjal
Expert, Louis Zepančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Mith Kanda
Fr. Blodnar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Berenčak

Imperial, Vence Palcih
Johnstown, John Polanc
Krayn, Ant. Tauselj
Lucerne, Frank Baloch
Midway, Joud Žust
Pittsburgh in okolica, Filip. Pregar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Šehifer
West Newton, Jurep Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Šuš
Sheboygan, Joseph Kukul

WYOMING:
Rock Springs, Loni Tombar
Diamondville, Joa. Edna

Vsak zastopnik jebo potrdilo za svojo laž, kakor je proučil. Zastopnik topil pripravljeno.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A
ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime _____

St., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

111

Samo včasih mu je zaigrala mlada kri. Sama ob sebi je zagorela. Uzgala jo je mladost. Tedaj je poskočil, ploskal z rokami in skočil materi v naročje. Puščava se je izpremenila v raj. Mlada mati Nadina se je spomnila domačega vrta, ko mu je bila še ona vrtnarica, cvetice kraljična. Pokropila je sina s solzami, nekaj se je nagnilo k njenemu sreč; bilo je kakor zvezdnata noč s sladkimi sanjami.

Merala je priti tudi Meta, da je videla to veselo lepoto. Tudi Kiš je moral stopiti v sobo, da je videl Egidija, kako zna biti vesel. Vsi so se smejali in nič pisa vedeli, da so navadno tako boječji in tihi, kakor bi prežala nanje težka roka krutega človeka, da zdajoi pada in ubije lepoto in veselje.

"Ko bi ga le še ne bilo," so na tihem želela srca. Zazvenele so na stopnicah ostroke. Prešnil jih je strah.

Kiš je p lanil iz sobe. Meta je zbežala v kuhinjo. "Tiho! Oče gre!" je rekla mati.

Egidij se je ozrl, kam naj zbeži, kam se naj skrije. Ni bilo več časa, vrata so se že odprla, obstal je kar sredi sobe. Mračno je gledal oče. Sedel je za mizo in čakal večerje. "Že zopet ta mrtvaški molk in ti sitni obrazi," je zamrmoral in vstal in odšel.

Oddahnili so se. Vedeli so, da ga ne bo dolgo domov. Zdaj se zopet lahko smejejo.

Največkrat pa je prihajal Roman Branković šele pozno ponoči. Egidij je že dolgo in sladko spal. A vendar se je včasih prebudil, ker je oče prevrgel stol, treščil ob tla škornje in se jezil. In ponoči se je ves ta šum in ropot še bolj slišal, nego kadar je ropotal oče podnevi. Zato se ni zdelo Egidiju nič čudnega, da se je tako hipoma prebudil iz spanja. Obšel ga je strah, da bi zaklical mater, a bal se je, da ga ne bi oče udaril, kakor ga je že nekdo.

In nikomur domaćih se ni zdelo nič nenavadnega, ako je takoj zjutraj, ko je odšel oče z doma, zaklical Egidij:

"O, ko bi ga le dolgo ne bilo domov! Tako veseli smo, kadar ni očeta!"

In kadar ga ni bilo k večerji, vedeli so, da se jim ni bati njegovega prihoda. Vsi so bili ali v sobi, ali v kuhinji, in so se smejali.

Meta je znala lepo pripovedovati. Včasih jo je bilo poslušati. Egidij bi sedel poleg nje dan in noč in bi jo poslušal. Samo ko bi spanca ne bilo. Zato je pa morala Meta hčeti, da je prej končala, nego je prišel spanec, ki je zaprl dečku oči in ga prenesel v drugo deželo še lepših pravljic.

Lepo je znala pripovedovati Meta. Tolikokrat je povedala že vse pravljice, a vedno jih je morala ponavljati, ker so bile vedno lepe. Egidij jih je znal ponavljati malone od besede do besede, a vse lepše jih je bilo poslušati, ako jih pripovedovala Meta.

"Bil je grof," je pripovedovala Meta, "ki je imel tri graščine in stodevetindevetdeset glav živine. Pol je bilo črne in pol bele. Črno je imel rajši, ker je bila enaka njegovi črni dobi, bele pa ni maral, ker je bila bela barva bodla v oči in duši, bele pa ni maral, ker ga bela barva bodla v oči in ker je bil ves poln zlih dejanj. V treh graščinah je imel vse polno grdih ljudi, ki so imeli kosmate brade in se niso nikdar česali. Iz njih družine je bil tudi levi razbojnik, ki je umrl poleg Kristusa križanega. Ti nepočesani bradači so prežali na popotnike in so jih pobijali s kalenicami kakor nemo žival. Kar so nagrabili plena, so ga znašali v graščine in se tam maščili, da se jim je cedilo od ust. Pili so rujno vino in so govorili grde reči. Ako je zasadi grof belo rožo na vrt, se je takoj drugi dan vsa poročila in tretji dan je že usahnila in je bila vsa črna. Ako je zasadi belo lilijo, je drugi dan visela po nji krvava rosa in tretji dan je počnela in usahnila. Nobena roža ni hotela rasti, ker je bila vsa zemlja oskrunjena od zlih dejanj. Grof je pa imel ženo, lepo in pobožno. Obračala se je v črno in je molila noč in dan. Kadar so se razbojniki gostili, so prosili grofa, naj povabi ženo, da se bo z njimi gostila. Grof je bil pijan in je klical lepo in pobožno ženo, naj pride jesti pit in besat. Žena pa ni hotela med divjake, zato pograbi grofa jeza, da gre do žene in jo prime za tase in jo vleče na dvor, kjer so pili iz škafov in jedli naravnost iz velikih kotlov. Grof je vlekel ženo za sabo, a žena je molila Kristusa križanega in mu dajala čast, ker trpi zaradi svoje nedolžnosti. Njena glava je tolkla ob tla. In kamor je udarila glava, tam se je podiralo. Glava je udarila ob tla, tla so zgrmela v prepad; glava je udarila ob stopnice, in stopnice so zgrmela v prepad; glava je udarila ob dvor, in dvor je zgrmela v prepad; in v prepad so zgrmeli vsi oni razbojniki. Samo eden je usel, in tega so potem ujeli in ga pribili na križ, da je umrl poleg Kristusa križanega na levi strani. Grof je hotel izpustiti ženo, a ni mogel. Grozavica ga je obsla, ko je videl, kako vse okolo njega grmi v prepad. Šele tedaj, ko ni bilo nikjer ničesar, je lahko izpustil ženo iz rok. A komaj jo je izpustil, že je zletel iz nje bel golobec ki se je dvignil naravnost k nebu pod oblake, iz pepela njenega telesa pa je zrastlel grm, ves obdan s tmjem in posipan z belim cvetjem. V tistem hipu se je izpremenil grof v volka. Bežal je do druge graščine — a nikjer ničesar. Samo trnje — znamenje trpljenja. Bežal je do tretje graščine — a nikjer ničesar. Tu di le samo trnje — znamenje trpljenja. In potem je bežal v lozo. Bil je lačen, da se je videlo skozenj. Bil je lačen bolj in bolj, a kamor je zagriznil, je bil kamen. Začel je tuliti in zavijati, da se je čulo do tretje vasi. Tam so se dvignili kmetje in se šli na volka. Ko jih je zagledal, se je hotel rešiti. Tekel je naprej in naprej in je padel v prepad. Ubil se je, in iz prepada je vzplaval črn vran. Kmetje so se ustrašili in hvalili Boga, da niso volkovi."

Egidij ni obrnil od Mete očesa, tako verno jo je poslušal; pa tudi pravljica sama o tem grofu se mu je zdelala najlepša, kam jih je znala pripovedovati Meta. To pa zatorej da je lahko potem vzklilnil:

(Nadaljevanje prihodnjik).

Ne zapirajte svojih oči

Milicent Mills.

Vid je bolj dragocen, v vojnem času, kot pa kdaj poprej. Če je vojni pilot ali pa je doma, vsak potrebuje popoln vid, kakoršnega je sploh mogoče imeti. Vred zamažalnih odredb moramo skrbeti, da bomo dobro videli tudi v temi.

V teh razmerah je voziti avtomobil zelo nevarno in zato za trenutek pomislimo, kako bi mogli pomagati v takih okoliščinah. En odgovor je: jesti pravo hrano kajti hrana igra veliko vlogo pri delovanju oči. Ako ne vidite v temi, kot bi morali, tedaj je prav mogoče, da vam vaša dijeta zadržuje vid.

Zdravniške priporočave so doznale, da so nekateri vitamini neobhodno potrebni za vid. Vitamin A je med vsemi najbolj potreben. Vsakdo, ki navadno doživlja premalo tega vitamina, bo prej ali slej kaznovan s tem, da bo v mraku slabo videl. Nočna slepota je že dolgo poznana bolezen in mnogi ljudje so no-

no slepi, četudi se morebiti tega ne zavedajo. In nesposobnost videti jasno v mraku, je resnična nevarnost.

Na roženici zadaj vašega očesa je neka tvarina z imenom "vidni škrlat." To je sestavina, po kateri se more oko prilagoditi premenbi svetlobe ter igra veliko vlogo pri vašem vidu. Vidni škrlat svetlobo, ki prihaja v vaše oči, stalno uničuje in vsled tega ga mora telo vedno nadomestiti. In ena snov je, iz katere telo vstvarja to važno sestavino, je vitamin A.

Mleko pa je najboljši naravni izvor vitamina A. V vsaki skodelici je 386 edinic tega važnega vitamina. Vsakdo, ki hoče biti zdrav in dobro videti, naj pije vsak dan najmanj en pajnt ali več mleka. Otroci, ki rastejo, morajo seveda popiti dvakrat toliko. Zdravniške oblasti nam pravijo, da je mleko poglavitvejša zavarovalna hrana in posebno zato, ker daje tako pomoč očem. (Adv.)

PAR IZJAV LONDONSKEGA RADA O JUGOSLOVANIH.

(J.I.C.) — Društvo škotskih žen je priredilo pretoklo soboto zbirko za Jugoslov fond. Nabrana je bilo zelo velika vsota denarja.

Naslednjega dne je društvo škotskih bojevnikov solunski fronte, skupno s člani društva škotskih žen, položilo venec na grob škotskega neznanega junaka. Škotski organizaciji bojevnikov načeljuje znani učenjak in vseučiliški profesor Ogrvi, ki je bil v svetovni vojni na solunski fronti odlikovan z redom Belega Orla.

V Nemčiji so komentatorji v velikih zadregah zaradi zadnjih govorov nemških nacističnih prvakov.

Pred par dnevi je bila obletnica znamenite izjave Dietricha; načelnika častnikarske službe, ki je takrat trdil, da je ruska vojska končno veljavno poražena in da je le še vprašanje časa, kdaj bodo nemški vojaški avtomobili zasedli rusko ravnino. Zdaj pa morajo Hitler Goering in Goebbels razlagati svojemu narodu, da nemška vojska ne bo nikdar kapitulirala pred "poraženo" rusko vojsko.

Hitler je začel organizirati Švabe po Banatu, Slavoniji, Srennu, Erdelju in Vojvodini, da bi mu služili za predstraže nemštva, ki naj bi na vzhodu ščitile Hitlerjev novi red in njegova ozemlja.

Diktator severnih predelov Jugoslavije se imenuje Altgajer in se kreče in gospodari tudi po krajih, v katerih Švabov sploh ni. Zdaj baje organizirani in nabira novince za nemške SS čete, katerih naloga je teroriziranje civilnega prebivalstva.

Prvi njegovih zaveznikov je odvezl Paveliču Dalmacijo, drugi pa se zdaj pripravljajo na to, da mu odtuji severne predele države. V vzhodnih krajih svojega ozemlja pa mu itak ni nikdar uspelo, da zares vlada. Na koncu koncev bo izgubil vse in ohranil le še avtomobil, katerega mu je poklonil nemški Fuehrer.

SMRTNA KOSA

V Pueblo, Colo., je pred nedavnim pri avtomobilski nesreči izgubila svoje življenje Ana Strah, roj. Jeršin, doma iz Turjaka na Dolenjskem. — Dalje je istotam umrl Jos. Osterman, star 75 let in doma iz Bele Krajine.

V Monaco, Pa., je pred nedavnim umrl rojak Martin Hodnik, star 78 let. Zapuščica žaluzoča ženo, tri sinove in hčer.

VOJNI ZLOČINCI BODO KAZNOVANI.

(J.I.C.) — Dr. Miha Krek pod predsednik jugoslovanske vlade v Londonu je govoril o vojnih zločinih in o kaznovanju krivcev. Sključuje se na izjave predsednika Roosevelta in Winstona Churchilla, je izjavil, da bodo vsi hudodelci kaznovani, najbolj pa oni, ki izvajajo organizirano zločinsko tlačjenje širokih ljudskih mas.

Kolovodje in hlapeci, povzročitelji in izvrševalci množstvenih zločinov se bodo morali zagovarjati pred posebnimi sodišči in bodo nosili vso odgovornost za svoja dejanja.

Nemci in Italijani, katere bodo poedini člani združenih narodov pozvali pred sodišče, bodo morali biti izročeni, kajti prej ne bomo odložili orožja, predne ne bo pravice zadoščeno.

Grozne krivice, katere je povzročil barbarski način bojevanja, morajo biti najstrožje kaznovane, da se ne bi nikdar več ponovile. Barbarstva starih vekov hlede pred tem organiziranim mučenjem naroda. Vsi vodje združenih narodov so enako obsodili te zločine.

Zapomnite si in zapišite imena vse onih, ki v vaseh in vojnih poveljstvih kršijo zakone človečnosti. Zapisiki krivcev naj bodo čim popolnejši in točnejši. To je težak posel, toda potreben, kajti čimveč podrobnosti boste zbrali o zločinih in o tem, kako so bili izvedeni, tem lažje, popolnejše in vsestransko bo delovala pravica.

Vsaka krivica zahteva kazni. Ne bo dolgotrajnih razprav in gostobesedne obrambe. Narod, mednarodno sodišče in vojni sod, bodo poslovali hitro in uspešno. Pravica bo našla zadoščeno.

Ti kazenski ukrepi so potrebni, da postavimo temelje bodočemu miru. Pozivamo ves narod, da se čim resneje loti zbiranja dokaznega materiala.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO

(F. J. Kern) — Zvezano. Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjičice —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjičici so vsa poljsnila in zakoni za naseljence. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Dumar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinoorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Leggart. 145 strani s slikami. Cena \$1.—

V KREMLJIH INKVIZICIJE

Spisal Michel Zévaco. Nad vse zanimiv zgodovinski roman iz časa inkvizicije. — 461 strani. Cena \$2.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU

111 strani. Cena 50 centov

MLEKARSTVO

Spisal Anton Perc. 8 slikami, 108 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem. Cena 50 centov

OBRTNO KNJIGOVODSTVO

258 strani, ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnarstvo ter železolarstvo. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA

62 strani. Cena 25 centov

LISTKI

Spisal Ksavar Meško. (144 strani.)

Cena 70c

MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON

Cena 75c

MALENKOSTI

Spisal Ivan Albrecht. (120 strani.)

Cena 75c

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albrecht) Be'e noči mali Junak. (Dostojevskij) Filozofska zgodba (Alojz Jiranek) Na različnih potih (Frane Frišč) Verne duše v vlačih (Prosper Mirime) Zločin in kazen (F. M. Dostojevskij)

ZIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je strojevraten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerokoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede) Po strani klobuk (Damir Falgel)

Po \$1 zvezek

Veridicus (Pater Kajetan) Rudarska balada (Marija Majerjeva) Pingvinski otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevskij)

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

PREDSEDNIK NAVAJA ZA CILJ SVOBODO IN OSVOBOJENJE.

(Nadaljevanje s 3. str.)

komisija, ki bo preiskovala vojne zločine in njena naloga bo zbirati priče in dokaze proti posameznim krivcem "Naš namen je, da zadene pravična in gotova kazni vođe, ki so odgovorni za organizirane umore tisočev nedolžnih ljudi in so krivi grozodejstev, ki greše proti vsakemu nauku krščanske vere," je izjavil predsednik.

Sovražni tujci. Generalni pravdnik Biddle je naročil zveznim oblastim, da takoj prične sodnijska postopanja za razveljavljenje državljanstva in internacije vseh tujih uradnikov bivšega nemško-ameriškega Bunda, ker so nevarni sovražni tujci. FBI urad je doznal, da je od 300 do 500 voditeljev Bunda zapriseglo zvestobo do Združenih držav v namenu, da pospešujejo nacistične interese Biddle je rekel, da so zasliševalni uradi za sovražne tujce do 1. oktobra rešili 7199 sovražnih slučajev in so odredili internacijo ali parole za 6.199. Od pričetka vojne je FBI spravil na varno skupno 11.372 sovražnih tujcev.

Molitveniki

v krasi vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani v belem celoidu. Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE—št. 415 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani. Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 498) 2 1/2 x 4 1/2 inčev — 256 strani vstevili Sv. Križev Pot. Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI—št. 415 2 1/2 x 4 inčev — 255 strani vstevili Sv. Križev Pot. Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev. Cena 75c

SKREBI ZA DUŠO (št. 416) 8 x 4 1/2 inčev—512 strani. Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM—(št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani. Cena 75c

(Ker ne nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo niski cenil, jih tudi moremo prodajati po zori označeni cenil. Zaloga pa ni posebno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi postroči.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

KEY OF HEAVEN

rino vesano 55

v umnje vezano 75

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.